

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การเงินที่มีต่อการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเจ้าหน้าที่การเงินทั้งชายและหญิงที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี พนักงานการเงินและบัญชี และนักวิชาการการเงินและบัญชีในหน่วยงานต่างๆของมหาวิทยาลัยขอนแก่น รวม 17 คณะ 3 สำนัก 3 ศูนย์ และ 1 สถาบัน ทั้งข้าราชการและลูกจ้างชั่วคราวเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย โดยมีระยะเวลาปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป เมื่อนับถึงวันที่ 30 เมษายน 2538 มีจำนวนทั้งหมด 166 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรที่กำหนดไว้ข้างต้น โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามสังกัด คำนวณโดยใช้สูตร Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง 146 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง = 0.05

รายละเอียดดังปรากฏ ในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสังกัด

สังกัด	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สำนักงานอธิการบดี	53	31.93	47	32.19
2. คณะแพทยศาสตร์	55	33.13	48	32.88
3. คณะอื่นๆ ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์/3 ศูนย์/ 2 สำนัก/1 สถาบัน	58	34.94	51	34.93
รวม	166	100.00	146	100.00

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองภายใต้การควบคุมให้คำแนะนำ ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

1) ศึกษาค้นคว้า หลักการ ทฤษฎี กฎหมาย และระเบียบปฏิบัติและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านการเงิน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การเงินที่มีต่อการปฏิบัติงาน

2) กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การเงินต่อกิจกรรมด้านการเงิน ได้แก่ การตรวจสอบเอกสาร การเบิกเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำส่งเงิน ปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงิน ด้านบุคคล ด้านหน่วยงาน และด้านการปฏิบัติ

3) นำกรอบแนวคิดมากำหนดเครื่องมือวิจัย สร้างแบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบให้คำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) ทั้งความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับเจ้าหน้าที่การเงินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้

6) ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.2.2 ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Clecklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ สังกัด คุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ด้านการเงิน และ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินในกิจกรรมการปฏิบัติงานการเงิน 6 ด้าน ได้แก่ การตรวจสอบเอกสาร การเบิกเงิน การจ่ายเงิน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถาม 29 ข้อ ดังนี้

การตรวจสอบเอกสาร	5 ข้อ	เป็นข้อความทางบวก	ข้อ 1, 3, 5
		เป็นข้อความทางลบ	ข้อ 2, 4
การเบิกเงิน	4 ข้อ	เป็นข้อความทางบวก	ข้อ 1, 2
		เป็นข้อความทางลบ	ข้อ 3, 4
การจ่ายเงิน	4 ข้อ	เป็นข้อความทางบวก	ข้อ 1, 3
		เป็นข้อความทางลบ	ข้อ 2, 4
การรับเงิน	6 ข้อ	เป็นข้อความทางบวก	ข้อ 1, 2, 4
		เป็นข้อความทางลบ	ข้อ 3, 5, 6
การเก็บรักษาเงิน	4 ข้อ	เป็นข้อความทางบวก	ข้อ 2, 3
		เป็นข้อความทางลบ	ข้อ 1, 4
การนำส่งเงิน	6 ข้อ	เป็นข้อความทางบวก	ข้อ 1, 3, 4
		เป็นข้อความทางลบ	ข้อ 2, 5, 6

เกณฑ์การคิดคะแนน เนื่องจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีข้อความทางบวก (Positive) และข้อความทางลบ (Negative) ด้วย กำหนดคะแนนแบบ Arbitrary weighting method (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536)

แบ่งคะแนนเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ขอความ	ขอความ
	ทางบวก (Positive)	ทางลบ (Negative)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1
เห็นด้วย	3	2
ไม่เห็นด้วย	2	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	4

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ด้าน รวม 22 ข้อ ได้แก่

ด้านบุคคล มีข้อคำถาม 9 ข้อ

ด้านหน่วยงาน มีข้อคำถาม 4 ข้อ

ด้านการปฏิบัติ มีข้อคำถาม 9 ข้อ

ซึ่งแต่ละด้านจะมีข้อคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นในปัญหาอื่นๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ด้านละ 1 ข้อ

เกณฑ์การคิดคะแนน

ความคิดเห็นของปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงิน มีเกณฑ์การคิดคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น เป็นปัญหามากที่สุด มีค่าเป็น 4

ระดับความคิดเห็น เป็นปัญหามาก มีค่าเป็น 3

ระดับความคิดเห็น เป็นปัญหาน้อย มีค่าเป็น 2

ระดับความคิดเห็น เป็นปัญหาน้อยที่สุด มีค่าเป็น 1

ระดับความคิดเห็น ไม่เป็นปัญหา มีค่าเป็น 0

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงิน

เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะในการปฏิบัติงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคคล ด้านหน่วยงาน ด้านการปฏิบัติ และด้านอื่นๆ

3.2.3 การทดสอบเครื่องมือวิจัย

การทดสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับเจ้าหน้าที่การเงินในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี จำนวน 30 คน จากนั้นได้นำมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .85

$$\text{โดยสูตร } r = \frac{K}{K-1} \frac{(1 - \sum Si^2)}{Si^2}$$

- r คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง
 K คือ จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งหมด
 Si^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 St^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดย

1. ผู้วิจัยติดต่อกับเจ้าหน้าที่การเงินโดยตรง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในสำนักงานอธิการบดี 17 คณะ 3 ศูนย์ 2 สำนัก และ 1 สถาบัน
2. ผู้วิจัย ได้นัดเวลาที่จะไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และชี้แจงกับประชากรเป้าหมาย
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองภายหลังส่งแบบสอบถามแล้ว 1 สัปดาห์
4. ติดตามและทวงถาม แบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับจากการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งแรกใช้ระยะเวลาหลังจากครั้งแรกประมาณ 1 สัปดาห์
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จากกลุ่มตัวอย่าง 146 คน ได้รับคืนมา 142 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.26 พบว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมีความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทุกฉบับ
6. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาลงรหัส และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมด มาดำเนินการตามขั้นตอนของกรรมวิธีทางข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Science/Personel Computer) และใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) สำหรับอธิบายวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การเงินเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงิน
- 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สำหรับการอธิบายลักษณะการกระจายของข้อมูล
- 4) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ใช้สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่การเงินตามสังกัด ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี คณะแพทยศาสตร์ และคณะอื่นๆ ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์/สำนัก/ศูนย์/สถาบัน ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกัน จะทำการเปรียบเทียบ โดยใช้ Scheffe' Method

3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตามเกณฑ์จุดกลางของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ดังนี้

ตอนที่ 2

- 3.51 - 4.00 หมายความว่า มีความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2.51 - 3.50 หมายความว่า มีความคิดเห็น เห็นด้วย
- 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
- 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3

3.51 - 4.00 หมายความว่า มีความเห็น เป็นปัญหามากที่สุด

2.51 - 3.50 หมายความว่า มีความเห็น เป็นปัญหามาก

1.51 - 2.50 หมายความว่า มีความเห็น เป็นปัญหาน้อย

1.00 - 1.50 หมายความว่า มีความเห็น เป็นปัญหาน้อยที่สุด

ต่ำกว่า 1 หมายความว่า มีความเห็น ไม่เป็นปัญหา